

En varselampe ved Operaen

Aftenposten Aften 16.02.2007

Leira Atle

Seksjon: Debatt Del: 1 Side: 15

Klasse: Natur og miljø

Emne: Klima | Forurensning | Arkitektur

Havøkning. Gondoler hører hjemme i Venezia og ikke i Oslo sentrum. Kan arkitekturen hjelpe oss til å forstå at vi må gjøre noe annerledes?

2. februar offentliggjorde FNs klimapanel sin nye rapport om jordens tilstand. Den levner liten tvil om at klimaforandringene er menneskeskapte, og at de skjer raskere enn tidligere antatt. Et av de mest alvorlige tegnene er at havet stiger. Dersom Grønlandsisen smelter, snakker vi om en havøkning på opp til syv meter! Millioner av mennesker vil se hjemmene sine forsvinne under vann og må flykte. Øygruppen Maldivene med sine 300 000 innbyggere er et eksempel. Her er det høyeste punktet i dag tre meter over havet. Som en av verdens ledende produsenter av fossilt brennstoff er dette noe vi må ta alvorlig. Vi må bruke de midlene hver og en av oss har til rådighet og øke oppmerksomheten rundt de alvorlige utfordringene vi står overfor, og ikke minst gjøre noe med dem.

Som arkitektstudent har jeg tenkt på om det er mulig å bruke arkitektur som et middel i denne sammenhengen. Arkitekter har et stort samfunnsansvar når det gjelder bærekraftig bygging og bygningsdrift. Mer enn noen gang er det nå viktig å ha et bevisst forhold til materialbruk, byggerelatert transport, byggenes levetid, vedlikeholdsbehov og ikke minst energiforbruk. Bygningsmassen i Norge står alene for 40 % av landets totale energiforbruk!

Selv om det er langt igjen, er man i gang. Norske Arkitekters Landsforbunds avdeling ECOBOX arbeider med å øke miljøkompetansen hos arkitekter og andre tilknyttet byggebransjen, og plan- og bygningsloven justeres for å øke energieffektiviteten og sikre en bærekraftig utvikling.

Arkitekter har imidlertid også en røst som kommer til uttrykk gjennom det som bygges, og ikke bare hvordan det bygges. I lys av klimadebatten og den pågående konkurransen om et vannkunstverk i tilknytning til den nye operaen i Oslo foreslår jeg derfor å bygge landemerket «WARNING!». Her synliggjøres og illustreres konsekvensene hav-økningen får, og det fungerer som en varselampe.

«WARNING!» er en stålbjelke som skyter opp av et basseng på land. Sjøvannet ledes inn i bassenget og gjenspeiler det faktiske havnivået. Langs bjelken beveger det seg en pil båret av en flottør og viser sammenhengen mellom årstall og estimert vannstand. Allerede i 2025 vil pilen stå 40 centimeter høyere enn i dag, og det uten Grønland i regnestykket. Var det egentlig så lurt å plassere den operaen i vannet?

Atle Leira, student ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

Bildetekst: I lys av klimadebatten og den pågående konkurransen om et vannkunstverk i tilknytning til den nye operaen i Oslo foreslår Atle Leira derfor å bygge landemerket "WARNING!" som skal illustrere konsekvensene havøkningen får.

© Aftenposten

Kronikken er lagt ut med godkjennelse fra avisen og forfatteren.